

Jaarverslag Heimans en Thijssse Stichting 2014 en plannen 2015

Bestuur

Het Dagelijks Bestuur van de Stichting bestaat na de Algemene bestuursvergadering op 22 februari 2014 uit de volgende personen: Frank Berendse (voorzitter), Ella de Hullu, Marjolein Kloek, Harmke van Oene (secretaris), Herman Ploem (penningmeester), Frank Saris, Matthijs Schouten, Thomas van Slobbe en Maarten Smies. Herman Ploem en Thomas van Slobbe zijn nieuwe DB leden. Thomas was al lid van het Algemeen Bestuur. Helaas heeft Herman Ploem zijn DB lidmaatschap per 1 september 2014 weer neer moeten leggen vanwege persoonlijke omstandigheden. Harmke van Oene heeft het penningmeesterschap ad interim overgenomen.

In het Algemeen Bestuur hebben naast bovengenoemde personen zitting: Rens de Boer, Juliet Oldenburger, en Menno Schilthuizen.

Collecties

De Heimans en Thijssse Stichting heeft drie collecties: Archieven, Boeken, en Tijdschriften. Daarnaast beschikt de Stichting over een kleine verzameling beeldmateriaal en wat kleinere apparatuur (o.a. camera, broedstoof)". Ook het Heimansdiorama is van de Heimans en Thijssse Stichting. Het is sinds 1926 in bruikleen bij Artis ondergebracht en wordt door Artis onderhouden.

Archieven

Het overdragen van het beheer van de archieven van de Stichting aan de Artisbibliotheek, onderdeel van Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam, is in 2014 van start gegaan. In het najaar van 2013 heeft het Prins Bernard Cultuurfonds een subsidiebedrag van € 10.000 toegekend. Dit bedrag was lager dan gevraagd in het subsidieaanvraag. Na een verdere inventarisatie bleek het totale aantal strekkende meters archief kleiner dan oorspronkelijk geschat. Het project kan daarmee met een kleiner budget toe dan was aangenomen bij de subsidieaanvraag. Met Bijzondere Collecties UvA zijn gesprekken gevoerd om tot een aangepast projectvoorstel te komen. In de zomer van 2014 zijn deze gesprekken afgerond met een ondertekende projectovereenkomst. Het project kon daarmee van start. De kosten van het project bedragen € 76.000, waarvan € 16.000 door Bijzondere Collecties UvA wordt gedragen, € 10.000 vanuit de subsidie van het Prins Bernard Cultuurfonds wordt gefinancierd en het resterende bedrag vanuit het Heimans en Thijssse Steunfonds.

Begin augustus is archivaris Fons van der Meer begonnen met het beschrijven, ordenen, selecteren en conserveren van materiaal. Fons werkt in deeltijd (19 uur/week). Half oktober is Erik Zevenhuizen begonnen als de Heimans en Thijssse conservator in deeltijd.

De archieven worden in bruikleen ondergebracht bij de Artis Bibliotheek. Ook de kleine apparatuur en een deel van het beeldmateriaal zal bij de Artis Bibliotheek onder gebracht worden.

De Heimans en Thijssse Stichting blijft verantwoordelijk voor de uitbreiding van het Heimans en Thijssse collectie, d.w.z. dat de Stichting een actief beleid blijft voeren om nieuwe archieven te verwerven.

Boeken

In 2014 heeft de Stichting 475 boeken ontvangen. De vaste collectie omvat bijna 12.000 boeken. De boekenmarkt (dubbele boeken) bestaat nu uit 1875 boeken. De dubbele boeken zijn beschikbaar voor de liefhebber, ze zijn niet geprijsd. In 2014 hebben op deze wijze 840 boeken hun weg gevonden naar boeken- en natuurliefhebbers. De boekenmarkt is qua omvang met 125 titels afgenomen ten opzichte van 2013.

Tijdschriften

De Stichting beschikte door schenkingen van particulieren over een bonte verzameling van jaargangseries, soms kort, soms lang, van een behoorlijk groot aantal (bijna 400) tijdschriften. Deze collectie was echter zo groot, dat dit de conservatie, ordening en beschrijving onbeheersbaar maakte. Om die reden is in 2012 besloten de hoeveelheid te reduceren tot een kleine kernverzameling van tijdschriften, die nauw verbonden zijn met het erfgoed van Heimans en Thijssse en de overige titels af te stoten. Deze sanering van de tijdschriftencollectie is in 2012 van start gegaan en nu in 2014 voltooid. Tijdschriften die de Stichting niet wilde behouden zijn aangeboden aan een aantal depot houdende bibliotheken, waaronder de Koninklijke Bibliotheek, de bibliotheek van Naturalis en de Bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam. Ook enkele particuliere verzamelaars hebben tijdschriften uit de collectie overgenomen.

In de tijdschriften catalogus is aangegeven welke tijdschriften nog fysiek in het bezit zijn van de Heimans en Thijssse Stichting. Voor de afgestoten tijdschriften is aangegeven in welke bibliotheken deze beschikbaar zijn.

Schenken

Het afgelopen jaar hebben de volgende personen boeken aan de Heimans en Thijssse Stichting geschonken: Nora Croin Michielsen, Jan Feitsma, Nettie Westhoff, Gea Zijlstra, Gerhard Cadée, Hans Peeters, Lies Visscher-Endeveld, Corrie de Wit en Lange Harry Waterlooplein.

Bezoekers van bibliotheek en archief

Er zijn in 2014 in totaal 80 bezoekers geweest waaronder 10 gebruikers van de bibliotheek en 7 gebruikers van het archief. Onder deze bezoekers waren 11 IVN gidsen uit Zuid Limburg die zich voorbereidden op de activiteiten in de Heimansweek rond Epen in juli 2014.

Vrijwilligers

De vrijwilligers die in 2014 hebben gewerkt aan de selectie, ordening en beschrijving van de boeken in de bibliotheek waren Jacques de Smidt, Ed Brinkkemper, John van der Heide, Siem Schouten en Aldo Voûte (tijdschriften). Daarnaast heeft Jacques de Smidt een grote bijdrage geleverd aan het op orde brengen van boeken en tijdschriften in de kelderruimte.

Giften en legaten

In 2014 heeft de Stichting geen legaten of giften ontvangen.

Activiteiten en Prijzen

Heimans en Thijssse symposium

In september 2014 organiseerde de stichting een symposium over 'Natuur en Gezondheid' in het debatcentrum 'De Rode Hoed' in Amsterdam. Cor Wagenaar (hoogleraar Ruimte en Gezondheid, Rijksuniversiteit Groningen, Mieke Ansems (Zorgverzekeraar Menzis) en Erna van de Wiel (Staatsbosbeheer) hielden inleidingen. Daarna was er een forumdiscussie onder leiding van Rob Hoekstra met huisarts Dianne Jaspers, Jasperina Venema (Vitura VitaliteitsCentrum) en kinderarts Mauk Driessen. Er waren zo'n 100 deelnemers, van wie velen afkomstig van buiten de natuurbeschermingswereld.

Aan het einde van het symposium werden de winnaars van de filmprijsvraag onder jongeren 'Natuur als medicijn: in de wachtkamer van de huisarts' bekend gemaakt. Armanda Govers en Tobias Schepers en Elise Cervin deelden met hun twee films de eerste plaats. De film van Tom Nugteren en Liza de Jong kreeg een eervolle vermelding. De prijswinnaars kregen een workshop met filmmaker Ruben Smit aangeboden. Deze workshop heeft plaatsgehad op 28 november en werd zeer gewaardeerd door de prijswinnaars. Onder andere hebben zij adviezen gekregen hoe zij hun filmpjes kunnen verbeteren.

Informatie en Communicatie

Nieuwsbrief (Lydia Haafkens & Eddy van der Maarel)

Dit jaar verschenen de nummers 46 en 47 van de Nieuwsbrief. Beide afleveringen hadden weer een omvang van vier pagina's. Het 'Ten geleide' op pagina 1 is de laatste jaren van karakter veranderd in die zin dat er nu vooral bestuursmededelingen op deze pagina te vinden zijn. De verandering van pagina 4 is doorgezet. In de nieuwe 'Wie is' serie, die wordt verzorgd door Maarten Smies en Lydia Haafkens, wordt aandacht geschonken aan natuurhistorici en natuurbeschermers van nu, met behulp van een interview. De nummers die in 2014 verschenen, werden wederom bij de firma MultiCopy in Amsterdam geprint en de technische voorbereiding verliep weer vlot. Er komen veel positieve commentaren op de Nieuwsbrief en dat heeft deels te maken met de tamelijke rijke illustratie van recente nummers.

Inhoud van Nieuwsbrief 46

In 'Van het bestuur' vermeldde Harmke van Oene het aantreden van de nieuwe bestuursleden Thomas van Slobbe en Herman Ploem (die inmiddels om persoonlijke redenen later in het jaar heeft moeten aftreden). Ook werd het symposium 'Natuur en gezondheid' aangekondigd. Ook werd een kort verslag opgenomen van de Jaarvergadering van februari 2014. Ten slotte werd een model getoond van de nieuwe Veolia trein met een afbeelding van Thijsse erop; deze rijdt in Zuid-Limburg. Pagina 2 begint met een bijdrage over Jan Joost ter Pelkwijk door Frans Beekman en Wouter Renaud. Daarna volgt een afscheid (geschreven door Maarten Smies) van penningmeester Hugo Bunte, die de Stichting jarenlang heeft gediend als financiële man en via het IVN, waar hij voor werkte, veel organisatorisch werk voor de Stichting heeft verricht. Op pagina 3 staat een boekspreek van Riemke Riemersma van het nieuwe boek van Marga Coesèl 'Eli Heimans, Uit de schaduw van Jac. P. Thijsse'. Marjolein Kloek leidt het naderende symposium 'Natuur en gezondheid in' en verder volgt een uitnodiging kandidaten voor de Heimans en Thijsse Prijs voor te dragen. In de 'Wie Is' serie op pagina 4 volgde een bijdrage over Jan Wartena geschreven door Lydia Haafkens en Maarten Smies.

Inhoud van Nieuwsbrief 47

Frank Berendse ging op pagina 1 in 'Van het bestuur' in op de veranderingen die onze bibliotheek te wachten staan en op de symposia die thans het accent leggen op maatschappelijke aspecten van natuur en milieu. Het zeer geslaagde symposium 'Natuur en gezondheid' wordt nadrukkelijk genoemd als voorbeeld. De aandacht voor Eli Heimans (100e sterfdag) wordt in 2015 weer verschoven naar Jac. P. Thijsse (150e geboortedag). Ten slotte wordt het thema van het volgende symposium 'De groene stad in de toekomst' genoemd. Op pagina 2 werd onverwacht aandacht geschonken aan Jacobus Heimans door bijzondere jeugdherinneringen van Peter Bulsing. Verder staat er een boekbespreking door Eddy van der Maarel over een bijzonder boekje over natuur-en cultuurwandelingen in het voetspoor van Eli Heimans in Zuid-Limburg. Pagina 3 is gewijd aan een verslag van het symposium 'Natuur en gezondheid' door Marjolein Kloek en Eddy van der Maarel. De 'Wie is' op pagina 4 is gewijd aan Jelle Reumer, met wederom Maarten Smies als interviewer.

Website, Nieuwsmail en social media (Herbert Kuyvenhoven)

Website, nieuwsmail en social media

In 2014 zijn 14 actuele berichten geplaatst op de website van de Heimans en Thijsse Stichting. Uiteraard was er aandacht voor het Heimans herdenkingsjaar en voor het symposium. Ook het jaarverslag over 2013 en de twee Nieuwsbrieven zijn als pdf op de website gezet. De berichten zijn in twee nieuwsmails verzonden naar de donateurs met een bekend mailadres en naar overige aangemelde belangstellenden. Berichten zijn geplaatst op Twitter en op de Facebook pagina van de Stichting. Op Twitter hebben we nu 269 en op Facebook 72 volgers. Dat aantal volgers kan nog hoger worden wanneer de berichten meer gefavoriet, geliket en vooral gedeeld worden en daarmee meer mensen op de pagina's van de Stichting geattendeerd worden.

Een start is gemaakt met een pagina op LinkedIn. We hopen hiermee professionals een platform te bieden om te discussiëren en hen naar de website te trekken.

Iedereen kan via de website de catalogus van de bibliotheek van de Stichting raadplegen, die inmiddels uit bijna 12.000 boeken bestaat. Ook kan een lijst van de 1881 dubbele boeken, beschikbaar voor donateurs, ingezien worden.

In juli 2015 zal de Heimans en Thijsse Stichting 10 jaar actief zijn op internet!

Overige en plannen 2015

In juli 2014 was het 100 jaar geleden dat Heimans is overleden. Verschillende organisaties hebben hier aandacht aan geschonken door het organiseren van activiteiten en lezingen.

In het kader hiervan heeft de Stichting zelf in februari 2014 het boek *'Eli Heimans - Uit de schaduw van Jac. P. Thijsse'* geschreven door Marga Coesèl uitgebracht. De belangstelling voor dit boek is boven verwachting. Inmiddels zijn er 425 exemplaren verkocht. Ook heeft Frank Berendse een Heimanswandeling rond Epen als app binnen de App Natuur in NL gemaakt. Zowel het boek als de wandeling hebben veel publicitaire aandacht gekregen in De Volkskrant, Trouw en de Stentor (regionaal dagblad Overijssel en Noordoost Gelderland).

In Zuid-Limburg hebben het IVN, Limburgs Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Stichting Heemkunde en andere partijen (o.a. VVV, gemeenten, hotels) een Heimans herdenkingsweek (19-26 juli 2014) georganiseerd met tal van activiteiten van wandelingen tot lezingen en exposities. Het IVN Zuid Limburg heeft een boekje uitgebracht *'In de voetsporen van Eli Heimans'* met 9 IVN wandelingen door het Zuidelijk Geuldal.

In en rond Amsterdam zijn een aantal wandelingen en lezingen georganiseerd rond werk en leven van Eli Heimans, alsook door de Vriendenkring de Heimanshof in Hoofddorp.

De Heimans en Thijsse Stichting is bij deze activiteiten betrokken geweest door sponsoring, publicitair gebruik van haar naam en overleg in diverse werkgroepen.

Trouw heeft in de zomer van 2014 een serie artikelen laten verschijnen over de 10 belangrijkste natuurbeschermers in Nederland in de laatste 150 jaar. De serie is getiteld *'De Nederlandsche natuur in 10 personen'*. Per artikel wordt in 2 pagina's een beeld geschetst van de rol en betekenis van de persoon voor de Nederlandse natuur. De besproken 10 belangrijke natuurbeschermers zijn: Frederik Willem van Eeden, Eli Heimans, Jac. P. Thijsse, Pieter van Tienhoven, Henk Cleyndert Azn., Victor Westhoff, Hans Paul Gorter, Frans Vera, Wouter Helmer, en Frank Berendse.

In september 2015 organiseert de Stichting een nieuw symposium (als jaarlijkse donateursdag) met het thema *"De Groene Stad van de Toekomst"*. Aan de invulling van het programma wordt nog hard gewerkt. Het symposium wordt of op zaterdag 19 september of op vrijdag 18 september gehouden. De datum is afhankelijk van welke locatie beschikbaar is, dat is nu nog niet bekend.

Op dit symposium zal ook de Heimans en Thijsse Prijs 2015 toegekend worden. Het Dagelijks Bestuur is bezig met de nominaties en de beoordeling van deze.

In 2015 is het 150 jaar geleden dat Thijsse werd geboren (jaar 1865). Er is een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van het IVN, KNNV, Thijsse's Hof en de Heimans en Thijsse Stichting. Deze werkgroep wil een aantal activiteiten ter herdenking aan Thijsse organiseren. Gedacht wordt aan publicitaire aandacht voor Thijsse (documentaire, dagbladen, eigen bladen) en activiteiten als wandelingen en lezingen. In de pers en de bladen en websites van deze organisaties zullen deze activiteiten aangekondigd worden.